

SKATTEMINISTERIET

G.A.3.1.8.1 Endelig afskrivning af fordringer

Ansvarlig fagkontor	Jura og Samfundsøkonomi; Koordinering
ISBN-nummer	978-87-7121-578-6
Resumé	SKAT ajourfører Den juridiske vejledning to gange årligt - i januar og juli.

Vejledningen giver udtryk for SKATs opfattelse af gældende praksis og har cirkulærestatus.

Se også vejledningen "**Om Skatteministeriets juridiske vejledninger 2013-1**", som er et forord til Den juridiske vejledning.

Alle de tidligere juridiske vejledninger er placeret i "**Se tidligere vejledninger**".

Indhold

Reglerne om afskrivning af fordringer, hvor det offentlige er kreditor, er harmoniseret ved indførelse af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Dette afsnit beskriver, hvornår RIM kan afskrive et krav endeligt.

Afsnittet indeholder:

- Definition
- Regel
- Kravtyper, der ikke er omfattet
- Kriterier for afskrivning
- Særligt vedrørende igangværende virksomheder
- Beskrivelse af de enkelte kriterier
- Underretning af skyldner.

Definition

En fordring, der er helt eller delvist ophørt som følge af eftergivelse, akkord, forældelse mv., er **opgivet/ophørt** i forhold til skyldner. Det vil sige, at fordringen **ikke** længere er retskraftig.

En fordringer kan **afskrives/afskrives endeligt**, når en fortsættelse af inddrivelsen findes formålsløst eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger. Dette medfører ikke, at RIM har opgivet kravet over for skyldneren førend forældelse indtræder. Kravet forventes dog, at kunne forælde, når forældelsesfristen indtræder og dermed ophører.

Det præciseres, at meddelelse til skyldneren, som anført under punktet "underretning af skyldner" først sker, når fordringen er opgivet/ophørt.

Regel

RIM kan afskrive fordringer til det offentlige, inklusive renter, gebyrer og andre omkostninger, herunder undlade at afbryde forældelse, hvis det må anses for åbenbart formålsløst eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger at fortsætte inddrivelsen. Se **INDOG § 16**.

Alle krav, der tilkommer det offentlige og som inddrives af RIM, kan afskrives efter INDOG § 16. Dette gælder uanset hvem, der er den oprindelige fordringshaver for kravet.

Bestemmelsen gælder **ikke** private og udenlandske krav.

En fordring, der er helt eller delvist ophørt som følge af eftergivelse, akkord, forældelse mv., er opgivet/ophørt i forhold til skyldner. Det vil sige, at fordringen ikke længere er retskraftig i forhold til skyldner.

Se også

Se også **SKM2009.394.SKAT**, der angiver de overordnede rammer og retningslinjer for, hvornår RIM kan afskrive et krav endeligt efter **INDOG § 16** og inddrivelsesbekendtgørelsen § 27.

Hvornår kan RIM afskrive?

Bestemmelsen indebærer, at krav skal forsøges inddrevet med sædvanlige inddrivelsesmidler, men at når det skønnes, at kravet reelt ikke kan inddrives, kan RIM undlade at afbryde forældelsen. Det bemærkes, at afskrivningen kan ske maskinelt.

De fleste krav, der er til inddrivelse hos RIM, forældes efter 3 år.

Det fremgår af lovbemærkningerne til **INDOG § 16**, at der som udgangspunkt ikke skal ske afbrydelse af forældelse eller kun ske afbrydelse af forældelse én gang, hvis RIM

- har afgivet påkrav om betaling eller fastsat en afdragsordning
- rykket for betaling
- forsøgt lønindeholdelse og
- undersøgt, om der er aktiver, der kan foretages udlæg i

uden at dette har ført til nogen form for indbetaling på gælden.

Det fremgår af bemærkningerne, at der alene kan ske afskrivning af fordringer, der ikke er inddrivelige, hverken på kort eller længere sigt. Dette medfører, at hvis der er forhold, der viser, at gælden vil kunne inddrives på længere sigt, fx

- hvis kravet har fortrinsret
- hvis skyldner har betalingsevne, men denne anvendes til en anden fordring
- der er udsigt til, at gælden på længere sigt vil kunne inddrives ved modregning eller udlæg

skal der ske afbrydelse af forældelsen.

Systemmæssig understøttelse

Afskrivning forudsætter, at alle fordringer inddrives med de inddrivelsesmidler, der vil være de sædvanlige for den pågældende fordring. Dette indebærer, at der inddrivelsesmæssigt er foretaget det, der er muligt, og at der derfor kan ske systemmæssig afskrivning af restancer, der ikke har kunnet inddrives, når disse forældes.

I det omfang det systemmæssigt er muligt, at overvåge skyldners økonomiske forhold og registrere de inddrivelsesmidler, der er anvendt, vil det være muligt automatisk at vurdere

- om en fordring vil kunne inddrives
- om der skal foretages afbrydelse af forældelse, eller
- om fordringen kan ophøre i forhold til skyldner.

Når det samtidig systemmæssigt sikres

- at alle fordringer inddrives med de inddrivelsesmidler, der vil være sædvanlige for den pågældende fordring,

indebærer dette, at der inddrivelsesmæssigt er foretaget det, der er muligt.

Kravtyper, der ikke er omfattet

Private krav

Det fremgår af lovbemærkningerne, at disse krav, der typisk vil være privatretlige bidragskrav fx børnebidrag og underholdsbidrag, ikke er omfattet af den generelle afskrivningsbestemmelse.

Krav der er omfattet af en løbende forpligtelse

Er et krav omfattet af en løbende forpligtelse, må kravet som udgangspunkt ikke afskrives, før end forpligtelsen er ophørt. Et eksempel kan være forskudvis udlagte bidrag samt institutionsrestancer.

Udenlandske krav

Det fremgår af lovbemærkningerne, at disse krav ikke er omfattet af den generelle afskrivningsbestemmelse.

Told, antidumping, udligningstold og landbrugstold

Sager opført i B-regnskabet vedrørende:

- forretningsområde 5100, underkonto 600 + 602
- forretningsområde 5105, underkonto 603

Bøder og konfiskationer i henhold til straffeloven

Da bøder og konfiskationer mv. som udgangspunkt er opstået i forbindelse med en straffesag, og der for bøders vedkommende kan fastsættes en forvandlingsstraf, samt henset til de særlige forældelsesregler, må disse krav som udgangspunkt ikke afskrives.

Se også

Se også afsnit **G.A.3.7.1** "Bøder: politibøder, administrative bøder og tvangsbøder", der bl.a. beskriver de særlige regler på forældelsesområdet og reglerne for forvandlingsstraf.

Sager omfattet af en klagebehandling

Kravet må ikke være omfattet af en igangværende klagebehandling. Eksempler kan være krav, der er fremsendt til fogedretten, eller skattekrav omfattet af ligningsmæssig henstand.

Kriterier for afskrivning

Ved fastsættelse af kriterier skal der ifølge forarbejderne tages udgangspunkt i, om inddrivelse af gælden er åbenbart formålsløs eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger. Der tages altså ikke udgangspunkt i gældens størrelse.

Ifølge lovbemærkningerne kan følgende kriterier indgå i vurderingen af, om en fordring skal holdes i live eller ophøre ved forældelse:

- a. Er der sket betaling på fordringen eller andre fordringer, som RIM har til inddrivelse hos skyldner?
- b. Har fordringen været forsøgt inddrevet med sædvanlige inddrivelsesmidler?
- c. Har skyldner betalingsevne?
- d. Ejer skyldner aktiver?
- e. Er der knyttet særlige inddrivelsesmidler til fordringen?

Ved vurderingen kan der ikke lægges vægt på ét kriterium frem for et andet. Modsat kan der heller ikke kræves, at alle punkterne skal være opfyldt, for at en endelig afskrivning kan ske. Nedenfor er anført relevante uddybende bemærkninger til hvert enkelt punkt.

Særligt vedrørende igangværende virksomheder

RIM må **ikke** afskriverestancer på en igangværende virksomhed uden en konkret vurdering

Igangværende virksomheder omfatter alle former for virksomheder, som har et aktivt CVR-nr. Dette gælder hvad enten de drives som enkeltmandsvirksomhed, interessentskab eller i selskabsform.

Det samme gælder også i de tilfælde, hvor en skyldner har påbegyndt registreringspligtig virksomhed. Selv om en fordring ikke hidrører fra virksomheden, bør der som udgangspunkt ikke ske afskrivning af eventuelle krav, der er overdraget til inddrivelse hos RIM, uanset størrelsen af disse.

Dette medfører, at følgende kriterier yderligere skal være opfyldt, før der kan ske afskrivning af en igangværende virksomheds restancer:

- Der må ikke være sket ændring i virksomhedens restancer inden for det sidste år. Det gælder dog ikke tilskrevne renter og omkostninger
- Der må ikke være negative angivelser, som ikke er behandlet
- Der må ikke være tilbageholdte beløb
- Der må ikke være foreløbige fastsættelser
- Der må ikke være igangværende sager/kontroller mod virksomheden
- Der må ikke være stillet sikkerhed efter opkrævningsloven.

Beskrivelse af de enkelte kriterier

Ad. a) Er der sket betaling på fordringen eller andre fordringer, som RIM har til inddrivelse hos skyldner?

Inddrivelse af gælden må som udgangspunkt anses for åbenbart formålsløs, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- RIM har gennem de sidste 3 år forsøgt inddrivelse med sædvanlige inddrivelsesmidler - se punkt b)
- Der har ikke inden for de sidste 3 år været foretaget indbetaling på gælden eller en anden restance hos RIM
- Skyldner ejer ikke udlægsegne aktiver.

Se også punkt c)

Såfremt der alene er sket indbetaling af et mindre beløb eller en betaling i forbindelse med, at RIM har modregnet/indtrådt i skyldners overskydende skat, er dette ikke til hinder for afskrivning.

Skyldes en manglende betaling, at skyldner har fået henstand med betaling som følge af en verserende klagesag eller økonomiske forhold, skal 3-års perioden regnes fra udløbet af henstandsperioden.

Ad. b) Har fordringen været forsøgt inddrevet med sædvanlige inddrivelsesmidler?

RIM har følgende sædvanlige inddrivelsesmidler til rådighed:

- Rykker
- Afdragsordning
- Lønindeholdelse
- Modregning / indtrædelse
- Subsidært udlæg
- Udlæg på kontoret / udgående udlægsforretning.

Herudover findes der en række yderligere inddrivelsesmidler, der kan benyttes efter et konkret skøn.

Et omkostningsmæssigt hensyn forudsætter nødvendigvis, at der ikke foretages en udgående udlægsforretning for mindre krav, idet disse forretninger er forholdsvis omkostningstunge.

Ved fastlæggelse af de sædvanlige inddrivelsesmidler, kan der med fordel tages udgangspunkt i

- kravets størrelse
- RIMs eventuelle kendskab til skyldners aktiver - se punkt d)
- hvorvidt der er særlige inddrivelsesmidler knyttet til fordringen - se punkt e).

Ad. c) Har skyldner betalingsevne?

Har skyldner gennem 3 forløbne år ikke haft en betalingsevne, og er der sket inddrivelse med sædvanlige inddrivelsesmidler, er udgangspunktet, at RIM kan unnlade at afbryde forældelsen for kravet. Det kræver dog, at skyldner, som anført under punkt d), ikke ejer aktiver.

Ad. d) Ejer skyldner aktiver?

Som aktiver anses som udgangspunkt fast ejendom, bil, båd, indeståender i bank, pengeinstitut samt registrerede fondsaktiver. Disse oplysninger fremgår som udgangspunkt af offentligt tilgængelige registre.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at "har skyldner aktiver, der kan foretages udlæg i, vil der blive foretaget udlæg". RIM kan som følge heraf ikke afskrive et krav eller unnlade at afbryde forældelsen, såfremt en skyldner ejer udlægsegnede aktiver.

Ved udlægsegnede aktiver forstås i denne forbindelse aktiver, der formodes at ville indbringe et provenu til hel eller delvis dækning af restancen.

Heraf følger også, at pantsikret gæld ikke kan afskrives. Kravet vil dog kunne afskrives, når der er sket tvangsrealisation af pantet, uden at dette har ført til dækning af kravet, såfremt de øvrige betingelser er opfyldt.

Særligt vedrørende aktiver og igangværende virksomheder

For så vidt angår virksomheder, vil deres aktiver som udgangspunkt bestå af varelager, tilgodehavender hos debitorer og øvrige omsætningsaktiver. Oplysninger herom fremgår **ikke** af noget register. Der skal derfor som udgangspunkt foretages en udgående fogedforretning i virksomheden, for at afdække eventuelle aktiver inden der foretages en afskrivning af virksomhedens restancer.

Udgående fogedforretning skal dog ikke foretages, hvis

- restancen er ubetydelig
- det skønnes forbundet med uforholdsmæssige store omkostninger at forsætte inddrivelsen og
- øvrige kriterier for afskrivning er opfyldt.

Ad. e) Er der knyttet særlige inddrivelsesmidler til fordringen?

Særligt vedrørende fortrinsret på fast ejendom.

Hvis der er knyttet en bestemmelse om fortrinsret til kravet, kan kravet ikke afskrives, førend det særlige inddrivesskridt er fuldt udnyttet, uden at det har ført til fuld dækning af det pågældende krav.

Se også

Se også afsnit **G.A.3.7.2** "Ejendomsskatter og andre fortrinsberettigede kravtyper", der indeholder en oversigt over disse krav.

Særligt vedrørende særskilt lønindeholdelse

Da særskilt lønindeholdelse må anses for at være et særligt inddrivelsesmiddel, kan der kun undtagelsesvist og efter en konkret vurdering ske afskrivning af et krav, der kan omfattes af en særskilt lønindeholdelse.

Se også

Se også afsnit **G.A.3.1.2.10** Særskilt lønindeholdelse, der indeholder en beskrivelse af regelsættet.

Underretning af skyldner

Det følger af de sædvanlige forvaltningsretlige principper, at RIM skal underrette skyldner i følgende tilfælde:

- Når RIM har undladt at afbryde forældelsen på en fordring, og denne herefter er ophørt i sin helhed, skal RIM ved en skriftlig meddelelse underrette skyldner om, at der er indtrådt forældelse af en fordring, og denne dermed er ophørt

RIM skal i forbindelse med underretningen af skyldner skal identificere, hvilken fordring der er tale om. Dette skal for det første ske af hensyn til, at skyldner kan identificere hvilken gæld der er tale om. For det andet skal det ske af hensyn til, at RIM ikke giver skyldner indtryk af, at det er alle eventuelle fordringer, der er til inddrivelse hos RIM, der er opgivet/ophørt.

RIM bør derfor også i underretningen tilkendegive, at RIM kan have andre restancer til inddrivelse, der stadig er retskraftige.

SKATTEMINISTERIET**G.A.3.1.8.4*****Fordringer afgangsført som uerholdelig***

Ansvarlig fagkontor	Jura og Samfundsøkonomi; Koordinering
ISBN-nummer	978-87-7121-578-6
Resumé	SKAT ajourfører Den juridiske vejledning to gange årligt - i januar og juli.

Vejledningen giver udtryk for SKATs opfattelse af gældende praksis og har cirkulærestatus.

Se også vejledningen "**Om Skatteministeriets juridiske vejledninger 2013-1**", som er et forord til Den juridiske vejledning.

Alle de tidligere juridiske vejledninger er placeret i "**Se tidligere vejledninger**".

Indhold

Dette afsnit beskriver, hvornår et krav kan afgangsføres som uerholdelig.

Afsnittet indeholder:

- Vedrørende uerholdelighedskodning
- Afgangsførte fordringer
- Kriterier for at afgangsføre et krav som uerholdelig

Vedrørende uerholdelighedskodning

Der er ikke adgang til uerholdelighedskodning af DR-restancer og SAP-restancer.

Se også

Afsnit **G.A.3.1.8.1** Endelig afskrivning af fordringer, der indeholder reglerne om afskrivning efter INDOG § 16, når gælden findes uinddrivelig eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger

Afgangsførte fordringer

Uerholdelige fordringer er registreret i KOBRA- og/eller i RIS- systemet.

Når en fordring er afgangsført som uerholdelig, udgiftsføres den i statsregnskabet. Fordringen er stadig retskraftig og skal inddrives, hvis der senere opstår mulighed herfor.

Fordringer, der er afgangsført som uerholdelige, skal fortsat holdes i live. Det vil sige, at der skal foretages forældelsesafbrydende skridt for at hindre, at der indtræder forældelse.

Afgangsførte fordringer bliver stående i de respektive debitorregistre og i det Centrale Fordringsregister (CFR). Eventuelle indbetalinger på afgangsførte fordringer posteres som en ekstraordinær indtægt i statsregnskabet.

Såfremt der ikke er udsigt til fuld dækning af en fordring eller af tidligere afgangsførte fordringer, kan RIM rådgive skyldner om muligheden for at søge hel eller delvis eftergivelse, ellerde muligheder der er for at få en samlet ordning med skyldners øvrige kreditorer.

Kriterier for at afgangsføre et krav som uerholdelig

RIMs mulighed for at afgangsføre DR-restancer og SAP-restancer som uerholdelig ophørte med udgangen af 2010

RIMs mulighed for at afgangsføre KOBRA-restancer som uerholdelig ophører i forbindelse med idriftsættelsen af EFI.

En fordring kan afgangsføres som uerholdelig, når RIM efter forgæves at have forsøgt **samtlig**e inddrivelsesmidler skønner, at fordringen er uerholdelig.

RIM skal derfor inden for de sidste 12 måneder før afgangsførelsen have foretaget mindst et forgæves udlæg for fordringen eller have forsøgt at fremstille skyldner ved politiets foranstaltning. Politifremstilling kan dog udelades, såfremt skyldner efter politiets praksis (alder mv.) ikke vil blive fremstillet.

Dokumentationen kan være følgende:

- En udskrift af den sidst foretagne udlægsforretning
- Det brev, hvori politiet meddeler, at politifremstilling har været forgæves
- En påtegning på sagen om, at den pågældende efter de almindelige regler for politifremstilling ikke ville blive fremstillet
- Notat om øvrige forgæves inddrivelsesforsøg.

Skyldner er forsvundet

En fordring kan afgangsføres som uerholdelig, når skyldner ifølge oplysning fra CPR-registret er flyttet til ukendt adresse, og det derfor ikke er muligt at inddrive kravet her i landet.

Dokumentationen er en udskrift fra CPR-registret, der ikke må være over 3 måneder gammel.

CPR-oplysningerne skal løbende overvåges, og der skal iværksættes efterlysning hos politiet med henblik på konstatering af bopæl (indsættelse af spærrekort).

Særlige tilfælde

En fordring kan helt eller delvist afgangsføres som uerholdelig, når RIM ud fra et allerede bestående og dokumenteret kendskab til den pågældendes økonomiske forhold skønner, at et yderligere inddrivelsesforsøg vil være åbenbart formålsløst. Det kan fx være fordi den pågældende

- er sindssyg
- er indsat til afsoning af en længere fængselsstraffer
- igennem længere tid har været på overførselsindkomst,

og der derfor ikke er udsigt til, at de økonomiske forhold bliver bedre, og kravet ikke opfylder kriterierne for endelig afskrivning.

En fordring kan endvidere afgangsføres som uerholdelig, hvis skyldners betalingsevne ikke

levner plads til afdrag på restancen eller alene består af en minimal betalingsevne, som fx ikke engang dækker den løbende rentetilskrivning.

Særregel for SKATs krav på arbejdsmarkedsbidrag og personskatter

RI M kan ikke afgangsføre arbejdsmarkedsbidrag og personskatter som uerholdelige, før der foreligger en endelig årsopgørelse for det indkomstår, som kravet vedrører.

Takserede personskatter skal afvente udløbet af genoptagelsesfristen. Se **SFL § 26**.

Restancer vedrørende RIMs deltagelse i kreditorordninger m.m

Når en rekonstruktion, der indeholder en tvangsakkord eller en gældssanering, er endelig gennemført, sker der endelig afskrivning af beløbet. Det gælder dog ikke, hvis der er andre, fx kautionister eller medinteressenter, der hæfter for skyldnerens gæld.

Først når RIM forgæves har forsøgt inddrivelse hos den medhæftende person, kan fordringen afgangsføres som uerholdelig eller endeligt afskrives.

Endvidere kan uomstødelige pantefordringer, fx udlæg i fast ejendom, der ikke er omfattet af akkordordningen eller gældssaneringskendelsen, afgangsføres som uerholdelige.

RIM skal derfor være opmærksom på, at der kan indgå beløb til dækning af foretagne udlæg, når den faste ejendom realiseres.